

ข้อมูลสำหรับมัคคุเทศก์/หัวหน้าทัวร์

ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเชื้อไวรัส

1.1 เชื้อไวรัสโคโรนา คืออะไร

ไวรัสโคโรนา เป็นกลุ่มของเชื้อไวรัสที่สามารถก่อให้เกิดโรคทางเดินหายใจในคน ซึ่งไวรัสที่อยู่ในกลุ่มนี้มีหลายสายพันธุ์ ส่วนใหญ่ทำให้เกิดอาการไม่รุนแรง คือ เป็นไข้หวัดธรรมดา ในขณะที่บางสายพันธุ์อาจก่อให้เกิดอาการรุนแรงเป็นปอดอักเสบได้ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (เมอร์ส) หรือ โรคซาร์ (SARS) ซึ่งเคยมีการระบาดในอดีตที่ผ่านมา

1.2 ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 คืออะไร

ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 คือ ไวรัสในกลุ่มโคโรนาที่เพิ่งมีการค้นพบใหม่ (ไม่เคยมีการพบเชื้ในคนมาก่อน) โดยพบครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปลายปี 2019

2. การติดต่อและอาการ

2.1 คนสามารถติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 นี้ได้หรือไม่

คนสามารถติดเชื้อได้ จากข้อมูล ณ วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2563 พบว่ามีผู้ป่วยโรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสนี้ จำนวน 1,354 ราย เสียชีวิต 41 ราย นอกจากนี้ไวรัสสามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนได้ผ่านทาง การไอ จาม สัมผัสน้ำมูก น้ำลาย ดังนั้น จึงต้องระมัดระวังไม่ให้ผู้ป่วยที่มีอาการทางเดินหายใจสงสัยจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ไปสัมผัสใกล้ชิดหรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อ

2.2 อาการป่วยที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เป็นอย่างไร

ผู้ป่วยที่ต้องสงสัยโรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 จะมีอาการไข้ ร่วมกับ อาการทางเดินหายใจ เช่น ไอจาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ และมีประวัติเดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน หรือเมืองที่มีการประกาศเป็นพื้นที่ระบาด ภายใน 14 วันก่อนเริ่มมีอาการป่วย

3. คำแนะนำสำหรับมัคคุเทศก์

3.1 การป้องกันโรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 กับลูกทัวร์กลุ่ม Inbound tourist ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

- 1) แจ้งให้ลูกทัวร์ทราบถึงมาตรการเฝ้าระวังคัดกรองโรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 สำหรับผู้โดยสารที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงก่อนที่จะเข้าประเทศไทย โดยเน้นการคัดกรองไข้ ณ ช่องทางเข้าออกประเทศที่ทำอากาศยาน 6 แห่ง ได้แก่ ทำอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ดอนเมือง เชียงใหม่ ภูเก็ต กระบี่ และเชียงราย

- 2) มัคคุเทศก์/หัวหน้าทัวร์จำเป็นต้องทราบประวัติการเดินทางในช่วง 14 วันที่ผ่านมาของลูกทัวร์ก่อนที่จะเข้ามาเที่ยวประเทศไทย และสังเกตอาการทางสุขภาพทุกคน หากมีประวัติเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยง ได้แก่ เมืองอู่ฮั่น (Wuhan) จี้อเจียง (Zhijiang) เอ้อโจว (Ezhou) ชี้อี้ (Chibi) หวงกั่ง (Huanggang) ลีฉวน (Lichuan) จิ้นโจว (Jingzhou) เฉียนเจียง (Qianjiang) เซียนเถา (Xiantao) หวงซือ (Huangshi) เสียนหนิง (Xianning) เสี่ยวก่าน (Xiaogan) เอ็นซือ (Enshi) เมืองกว่างโจว (Guangzhou) ประเทศจีน หรือเมืองอื่นๆ ที่อาจมีการประกาศเป็นพื้นที่ระบาดเพิ่มเติมหลังจากนี้ และมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้แจ้งมายังกระทรวงสาธารณสุขทันที ทางสายด่วนกรมควบคุมโรค โทร.1422 และให้ผู้ป่วยสวมหน้ากากอนามัย ส่งไปโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุดเพื่อเข้าสู่ระบบการดูแลรักษา ตามความเหมาะสมต่อไป
- 3) จัดเตรียมหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจลล้างมือ รวมถึงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 เพื่อแนะนำให้กับลูกทัวร์ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงได้สังเกตอาการตนเอง
- 4) ให้ความสำคัญในการดูแลทำความสะอาดและทำลายเชื้อภายในรถที่ใช้น้ำดื่มและขนส่งลูกทัวร์ ในส่วนที่มีการใช้งานบ่อยและสัมผัสใกล้ชิดโดยตรง เช่น เบาะนั่ง ปลอกสวมบาเซ ที่พนักแขน ม่าน ผ้าห่ม กระจก รวมถึงระบบปรับอากาศ และห้องน้ำภายในรถ (ถ้ามี) เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนและแพร่กระจายของเชื้อโรค ทั้งนี้ น้ำยาฆ่าเชื้อล้างห้องสุขา ผงซักฟอก และ 70% แอลกอฮอล์ สามารถทำลายเชื้อไวรัสได้

3.2 สำหรับลูกทัวร์กลุ่ม Outbound tourist ควรได้รับคำแนะนำในการป้องกันโรคปอดอักเสบจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 อย่างไร

ณ 24 มกราคม 2563 องค์การอนามัยโลกยังไม่มีประกาศจำกัดการเดินทาง อย่างไรก็ตามทางการจีนได้ประกาศปิดการเดินทางสาธารณะที่เข้าออกหลายเมืองในมณฑลหูเป่ย์ จึงแนะนำให้หลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังเมืองดังกล่าว แต่ยังสามารถเดินทางไปยังเมืองอื่นของประเทศจีนได้ โดยควรปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนี้

- 1) ระหว่างเดินทางในต่างประเทศขอให้หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัด หรือมีมลภาวะ และไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ป่วยไอจาม หากเลี่ยงไม่ได้ให้สวมใส่หน้ากากอนามัย
- 2) หลีกเลี่ยงการเข้าไปตลาดค้าสัตว์มีชีวิต การสัมผัสหรืออยู่ใกล้ชิดกับสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์ที่ป่วยหรือตาย และหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารรวมถึงเนื้อสัตว์ที่ไม่สุกดี
- 3) หมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยน้ำ และสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก โดยไม่จำเป็น
- 4) ไม่ใช้ของส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น (เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ผ้าเช็ดตัว) เนื่องจากเชื้อก่อโรคทางระบบทางเดินหายใจสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางการสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ
- 5) รักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอและนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ

- 6) หลังเดินทางกลับถึงประเทศไทย ภายใน 14 วัน ถ้ามีอาการไข้ มีอาการระบบทางเดินหายใจ เช่น ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หายใจเหนื่อยหอบ ให้สวมหน้ากากอนามัย และรีบไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที พร้อมทั้งแจ้งประวัติการเดินทาง เนื่องจากมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนปอดบวม และมีอาการรุนแรง ถึงขั้นเสียชีวิตได้

3.3 มัคคุเทศก์ควรมีการป้องกันตนเองอย่างไร

สิ่งสำคัญเบื้องต้นในการป้องกันตนเอง คือ การสังเกตอาการทางสุขภาพของลูกทัวร์ทุกคน เช่น มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก หรือหายใจเหนื่อยหอบ หากมีคนใดคนหนึ่งมีอาการดังกล่าว แนะนำให้ทุกคนสวมหน้ากากอนามัย รวมถึงมัคคุเทศก์ด้วย และระมัดระวังการสัมผัสใกล้ชิดขณะปฏิบัติหน้าที่ หมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยน้ำ และสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลล้างมือ ไม่นำมือมาสัมผัสตา จมูก ปาก รักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอและนอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ และหากมีอาการป่วย ควรรีบไปโรงพยาบาลที่อยู่ใกล้ พร้อมทั้งแจ้งประวัติการสัมผัสผู้ป่วยให้กับเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาต่อไป ทั้งนี้ สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/index.php>